

KRAJSKÁ PROKURATÚRA BRATISLAVA
Vajnorská 47, 812 56 Bratislava 1

Číslo: 2 Kv 3/13/1100
EEČ: 2-7-32-2016

Bratislava 15.02.2016

U Z N E S E N I E

Trestná vec: obv. **XXXXX**

Trestný čin: Trestný čin nevyplatenie mzdy a odstupného podľa § 248a odsek 1 Trestného zákona číslo 140/1961 Zbierky zákonov v znení zákona číslo 613/2004 Zbierky zákonov
Trestný čin neodvedenie dane a poistného podľa § 148a odsek 1 Trestného zákona číslo 140/1961 Zbierky zákonov v znení zákona číslo 613/2004 Zbierky zákonov

Rozhodol: prokurátor trestného oddelenia Krajskej prokuratúry Bratislava

Podľa § 215 odsek 1 písmeno b Trestného poriadku **zastavujem** trestné stíhanie obvineného:

XXXXX

dátum narodenia: XXXXX
miesto narodenia: XXXXX
trvalé bydlisko: XXXXX XXXXX, Slovensko
väzba: nie

ktorý je trestne stíhaný pre trestný čin:

- Trestný čin nevyplatenie mzdy a odstupného podľa § 248a odsek 1 Trestného zákona číslo 140/1961 Zbierky zákonov v znení zákona číslo 613/2004 Zbierky zákonov
- Trestný čin neodvedenie dane a poistného podľa § 148a odsek 1 Trestného zákona číslo 140/1961 Zbierky zákonov v znení zákona číslo 613/2004 Zbierky zákonov

na tom skutkovom základe, že:

1/. ako kompetentný štatutárny orgán spoločnosti XXXXX, XXXXX. so sídlom v XXXXX IČO XXXXX, nevyplatil XXXXX, nar. XXXXX bytom XXXXX, XXXXX, zamestnanému v spoločnosti XXXXX, a.s. od 19.2.2001 do 31.5.2002 časť mzdy za mesiac apríl 2002 vo výške 3.669.-Sk splatnú 15.5.2002, mzdu za mesiac máj 2002 vo výške 24.349.-Sk a zákonné odstupné vo výške 50.238.-Sk splatné 15.6.2002, na vyplatenie ktorých mal poškodený XXXXX nárok na základe pracovnej zmluvy z 19.2.2001, dodatku k pracovnej zmluve z 20.2.2002 a rozviazania pracovného pomeru z 15.5.2002, v dňoch ich splatnosti 15.5.2002 a 15.6.2002, hoci v tieto dni mala spoločnosť finančné prostriedky na ich výplatu,

2/. ako štatutárny zástupca spoločnosti XXXXX, XXXXX. so sídlom na XXXXX a XXXXX XXXXX, IČO: XXXXX, a zároveň ako zamestnávateľ disponujúci s finančnými prostriedkami uvedenej spoločnosti, zrazil zamestnancom tejto spoločnosti poisťné na zdravotné poisťenie za obdobie od 01.08.2001 do 30.06.2002 v celkovej sume 75.677.-Sk, ale oprávnenému, teda XXXXX pobočka XXXXX so sídlom XXXXX XXXXX, zrazené poisťné neodviedol a toto poisťné neuhradil ani po vydaní platobného výmeru č. XXXXX, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 30.10.2002, čím sa dopustil konania, ktorým v rozsahu nie malom zadržal a určenému príjemcovi neodviedol splatné poisťné zrazené v zmysle Zákona NR SR č. 273/1994 Z. z. v znení neskorších predpisov

lebo tento skutok nie je trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci.

Odôvodnenie:

Uznesením vyšetrovateľa Okresného riaditeľstva PZ v XXXXX, odboru kriminálnej polície, oddelenia ekonomickej kriminality pod ČVS: XXXXX z 2.12.2002 bolo podľa § 160 ods. 1 Trestného poriadku začaté trestné stíhanie a dňa 22.12.2003 podľa § 163 ods. 1 Trestného poriadku vznesené obvinenie XXXXX pre trestný čin nevyplatenia mzdy a odstupného podľa § 248a ods.1 Tr. zák. na skutkovom základe, že

XXXXX, ako kompetentný štatutárny orgán spoločnosti XXXXX. so sídlom v XXXXX IČO XXXXX nevyplatil XXXXX bytom XXXXX, XXXXX, zamestnanému v spoločnosti XXXXX od 19.2.2001 do 31.5.2002 časť mzdy za mesiac apríl 2002 vo výške 3.669.-Sk splatnú 15.5.2002, mzdu za mesiac máj 2002 vo výške 24.349.-Sk a zákonné odstupné vo výške 50.238.-Sk splatné 15.6.2002, na vyplatenie ktorých mal poškodený XXXXX nárok na základe pracovnej zmluvy z 19.2.2001, dodatku k pracovnej zmluve z 20.2.2002 a rozviazania pracovného pomeru z 15.5.2002, v dňoch ich splatnosti 15.5.2002 a 15.6.2002, hoci v tieto dni mala spoločnosť finančné prostriedky na ich výplatu.

Dňa 25.4.2003 vyšetrovateľ XXXXX. pod ČVS: XXXXX podľa § 160 ods.1 Tr. por. začal trestné stíhanie a dňa 19.12.2005 podľa § 163 ods.3 Tr. por. vznesol obvinenie XXXXX pre trestný čin neodvedenia dane a poisťného podľa § 148a ods. 1 Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

XXXXX ako štatutárny zástupca spoločnosti XXXXX so sídlom XXXXX XXXXX, IČO: XXXXX a zároveň ako zamestnávateľ disponujúci s finančnými prostriedkami uvedenej spoločnosti, zrazil zamestnancom tejto spoločnosti poisťné na zdravotné poisťenie za obdobie od 01.08.2001 do 30.06.2002 v celkovej sume 75.677.-Sk, ale oprávnenému, teda XXXXX pobočka XXXXX so sídlom XXXXX XXXXX, zrazené poisťné neodviedol a toto poisťné neuhradil ani po vydaní platobného výmeru č. XXXXX, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 30.10.2002, čím sa dopustil konania, ktorým v rozsahu nie malom zadržal a určenému príjemcovi neodviedol splatné poisťné zrazené v zmysle Zákona NR SR č. 273/1994 Z. z. v znení neskorších predpisov.

Vec bola 21.3.2005 spojená na spoločné konanie XXXXX k ČVS: XXXXX

a neskôr po jej prevzatí národnou kriminálnou agentúrou, XXXXX realizovaná pod ČVS: XXXXX

V tejto veci dĺžku trestného konania zásadne ovplyvnila skutočnosť, že obv. XXXXX sa po výsluchu k veci, dňa 3.2.2003, prestal zdržiavať v mieste trvalého bydliska. Preto bolo po obvinenom vyhlásené pátranie a následne vydaný príkaz na zatknutie Okresným súdom XXXXX I. č.k. XXXXXňa 17.5.2006. Dňa 28.1.2009 bolo zistené, že sa XXXXX nachádza v Kalifornii v USA. Okresný súd XXXXX XXXXX vydal na menovaného medzinárodný zatýkací rozkaz č.k. XXXXX dňa 1.10.2009. Tento vo vzťahu k obvinenému nebol realizovaný až do 4.3.2014, kedy minister spravodlivosti Slovenskej republiky z dôvodu, že vydanie z cudziny, Spojených štátov amerických nemožno očakávať upustil od vyžiadania XXXXX zo Spojených štátov amerických na trestné stíhanie do Slovenskej republiky. Na obvineného bol vydaný Okresným súdom XXXXX XXXXX tiež európsky zatýkací rozkaz č.k. XXXXX

Dňa 2.11.2015, potom, ako boli preto splnené podmienky, preto prokurátor vydal opatrenie, ktorým rozhodol o trestnom stíhaní XXXXX v konaní proti ušlému.

Vo veci bolo vykonané dokazovanie, z ktorého vyplýva:

XXXXX (zv. č. 6 str. 430) za poškodeného, XXXXX, XXXXX XXXXX uviedla, že dňa 19.8.2002 bola vykonaná fyzická kontrola správnosti výpočtu a odvodu poistného za obdobie **od 1.8.2002 do 30.6.2002** u platiteľa poistného XXXXX XXXXX, pričom kontrola zistila, že subjekt porušil povinnosť platiť poistné tým, že poistné za v úhrnej sume 263.511.-SK nezaplatil vôbec a z uvedenej sumy za zamestnancov neodviedol sumu 75.677.-Sk. Nezaplatil túto sumu ani na podklade platobného výmeru č. XXXXX z 30.10.2002.

XXXXX (zv. č. 5 str. 87-101) vypovedal, že podal trestné oznámenie preto, lebo mu zamestnávateľ XXXXX XXXXX nevyplatil mzdu a odstupné. Nebola mu vyplatená časť výplaty za mesiac **apríl roku 2002**, celá výplata za **máj roku 2002** a odstupné vo výške dvojnásobku priemernej mesačnej mzdy celkom 78.256.-Sk. Výpoveď podložil príslušnými listinnými dôkazmi, pracovnou zmluvou, jej dodatkom, určením základnej mzdy a výplatnými lístkami.

XXXXX uviedol, že mzdové nároky zamestnancov nevedel uspokojiť preto, lebo **spoločnosť nedisponovala dostatočným objemom finančných prostriedkov**. Hoci mal za cieľ zlikvidovať dlhy spoločnosti voči poisťovniam ako i obchodným partnerom, toto sa mu nedarilo z rovnakého dôvodu a keď boli zablokované účty spoločnosti v banke exekúciami tak spoločnosť zostala platobne úplne neschopná.

Pre zistenie objektívnej pravdy boli postupne do trestného konania pribrané znalkyňa v odbore ekonomika a podnikanie, odvetvie účtovníctvo a finančníctvo **XXXXX**, znalecký posudok (zv. 27 str. 3-15) a **XXXXX**, **XXXXX**, znalec z odboru ekonómia a manažment, odvetvia Účtovníctvo a Daňovníctvo, Personalistika, znalecký posudok (zv. 27 str. 26-44).

XXXXX v znaleckom posudku konštatuje, že spoločnosť ponúkala štyri

produkty sporenia u všetkých s prislúbeným bonusom vo výške od 6- do 150% a úrokovou sadzbou do výšky 7,5%.

Náplň práce prijatých zamestnancov a obchodných zástupcov jasne deklaruje, že sa **spoločnosť zamerala len na výber sporenia a poskytovanie pôžičiek** a nepripravovala inú činnosť. nedostatok vlastných zdrojov, žiadna výroba ani iná obchodná činnosť neekonomicky vynakladané režijné náklady a nedostatočná evidencia viedli spoločnosť k zneužívaniu prostriedkov vyberaných od klientov na iné ako určené účely. Spoločnosť nevytvárala ani nevytvorila predpoklady na zhodnotenie vkladov nemohlo zákonite dôjsť naplneniu deklarovaných zámerov. Spoločnosť nevyvíjala v oblastiach, na ktoré mala oprávnenie, žiadne aktivity ale výnosy dosahovala len z iných činností.

Podľa účtovnej dokumentácie, spoločnosťou spracovaných písomností, pracovných náplní zamestnancov a obchodných zástupcov a ostatných preštudovaných materiálov spoločnosť XXXXX za celé obdobie činnosti vykonávala, a aj do budúcnosti rozvíjala, len činnosti spojené s výberom vkladov od klientov a s poskytovaním pôžičiek. Spoločnosť si však na to nevytvorila dostatočné finančné, organizačné a odborné predpoklady a nezabezpečila ani ochranu vkladov svojich klientov.

Nedostatok vlastných finančných zdrojov, žiadne výrobná ani obchodná činnosť, nekonceptná organizácia práce, neekonomické hospodárenie, nedostatočná evidencia, nesprávne vedené účtovníctvo a problémy získať solventných investorov - to bola realita, ktorá nielenže nevytvorila predpoklady pre napĺňanie fondov, ale **mala doslova likvidačné dopady na činnosť spoločnosti**.

Účtovaniu nákladov spoločnosť nevenovala dostatočnú pozornosť v pozitívnom zmysle. Naopak, **účtovníctvo je vedené tak, že nedáva verný a pravdivý obraz o skutočnostiach, ktoré sú jeho predmetom**.

Doklady a písomností (účtovná evidencia, ponukové listy, propagačné materiály, pracovné náplne zamestnancov, zamerania školení obchodných zástupcov a účtovné výsledky spoločnosti) dokumentujú, že XXXXX. vyvíjala činnosti prevažne v oblasti výberu prostriedkov na sporenie a v nepatrnom množstve v poskytovaní pôžičiek.

Ako z vyššie uvedeného bodu vyplýva, spoločnosť sa nerealizovala v činnostiach, na ktoré mala povolenie podľa výpisu z obchodného registra, preto z nich **nezískala ani hospodársky výsledok**.

Následne **XXXXX**, XXXXX, z listinných materiálov a na podklade výsluchov svedkov, zamestnancov zistila, že celová suma nevyplatených miezd, náhrad a odstupného a iných odmien podľa nárokov poškodených je 1.505.278.-Sk. Z vykazovaných tržieb z činnosti, ktorou sa spoločnosť XXXXX zaoberala vyplýva, že **spoločnosť počas celej doby produkovala stratu a finančné prostriedky, ktoré by mali plynúť z tejto činnosti nemohli byť postačujúce na úhradu výdavkov spoločnosti**. Z predložených dokladov zistila, že pokiaľ spoločnosť finančnými prostriedkami disponovala, boli to iba finančné prostriedky, ktoré obdržala od svojich klientov. Finančné **prostriedky z vlastnej podnikateľskej činnosti spoločnosť**

XXXXX nevytvorila. Pri spracovávaní prehľadu disponibilných zostatkov, teda skutočných zostatkov finančných prostriedkov na jednotlivých bankových účtoch spoločnosti XXXXX po tom, čo banka pripísala v prospech spoločnosti všetky došlé platby a uhradila všetky platby, na ktoré jej dala príkaz spoločnosť, zohľadnila obdobie od 21. mája 2002 do 25. júla 2002, kedy boli bankové účty blokované z dôvodu exekučných príkazov a teda spoločnosť nemohla disponovať s finančnými prostriedkami vôbec, a zohľadnila skutočnosti, že nebola predložená pokladničná kniha za rok 2001, hoci podľa Súvahy k 31. decembru 2001 finančné prostriedky v pokladnici boli, tieto nebrala do úvahy. Z predložených pokladničných dokladov za obdobie od 2. januára 2002 do 27. mája 2002 zistila stav finančných prostriedkov v pokladnici k 31. marcu 2002. Finančné prostriedky v pokladnici boli získavané v prevažnej miere dotáciou pokladnice z bankových účtov. Za obdobie január až marec 2002 boli v pokladnici prijaté finančné prostriedky z účtov vo výške 2.450.000,- Sk. Z týchto prostriedkov boli vyplácané nasporené sumy pre klientov, mzdy, cestovné náhrady, úhrady faktúr a zbytok ostával v pokladnici ako nepoužité finančné prostriedky. Finančné prostriedky z bankových účtov boli používané na výplatu miezd, úhradu faktúr, odvody do poisťovní a podobne. Z dokladov spoločností nebol zistený údaj o určení výplatného termínu ani vo vypracovaných zmluvách zamestnancov, z tohto dôvodu výplatný termín podľa § 129 ods. 1 Zákonníka práce je najneskôr do konca nasledujúceho kalendárneho mesiaca. Na podklade uvedených zistení, pri použití dňa výplaty posledný deň nasledujúceho mesiaca a k tomu priradený stav disponibilných finančných prostriedkov, pokiaľ by spoločnosť vyplatila mzdy zamestnancom boli by jej zostali disponibilné finančné prostriedky vyplýva, že spoločnosť XXXXX bola schopná vyplatiť mzdy, náhrady mzdy, odstupné a iné odmeny za prácu svojim zamestnancom ku dňu ich splatnosti, iba za obdobie august 2001 splatné 30. septembra 2001, október 2001 splatné 30. novembra 2001, november 2001 splatné 31. decembra 2001, za obdobie január 2002 splatné 28. február 2002, február 2002 splatné 31. marca 2002, október 2002 splatné 30. novembra 2002 a november 2002 splatné 31. decembra 2002.

Údaje **sú však získané iba z bankových výpisov** a nevie posúdiť aký bol stav finančných prostriedkov v pokladnici z dôvodu jej nepredloženia.

Naviac k vypracovaniu znaleckého posudku znalcovi nebola predložená úplná mzdová agenda ani úplné účtovníctvo spoločnosti XXXXX XXXXX (viď. tiež závery posudku XXXXX)

V ostatných mesiacoch teda ani v mesiaci apríl 2002 splatné 31. mája 2002, ani v mesiaci máj 2002 splatné 30. júna 2002, kedy neboli vyplatené časti mzdy a odstupné XXXXX **spoločnosť nemala vôbec finančné prostriedky na ich výplatu.**

Znalec ďalej konštatuje, že spoločnosť XXXXX XXXXX z dôvodu, že sústavne vykazovala stratu, nemohla mať dostatok finančných prostriedkov na výplatu miezd. Pokiaľ finančnými prostriedkami disponovala, boli to iba finančné prostriedky, ktoré obdržala od svojich klientov (v rámci činnosti, ktorú spoločnosť vykonávala). Finančné prostriedky z vlastnej podnikateľskej činnosti spoločnosť nevytvorila.

Z posudku znalkyne, XXXXX, ďalej vyplýva, že predložené účtovníctvo spoločnosti je neúplné, nepresné, nie je zabezpečená bilančná kontinuita, Údaje,

ktoré obsahuje, sú vo viacerých prípadoch pri ich porovnaní rozdielne a účtovníctvo spoločnosti nie je vedené správne.

Z dôvodu, že znalcovi bola predložená iba časť mzdovej agendy a taktiež iba časť účtovníctva, posudok spracoval z údajov, ktoré sú uvedené v zápisniciach o výsluchu svedkov poškodených, **ktorých opodstatnenosť ani výšku nároku nevie porovnať s účtovníctvom.**

Čo sa týka schopnosti spoločnosti XXXXX XXXXX, IČO: XXXXX, vyplatiť mzdy, náhrady mzdy, odstupné a iné odmeny za prácu svojim zamestnancom ku dňu ich splatnosti, či spoločnosť disponovala finančnými prostriedkami na ich výplatu, ak áno, akým spôsobom boli tieto prostriedky použité znalkyňa uviedla, že z vykazovaných tržieb z činnosti, ktorou sa firma zaoberala vyplýva, že počas celej doby produkovala stratu a finančné prostriedky, ktoré by mali plynúť z tejto činnosti nemohli byť postačujúce na úhradu výdavkov spoločnosti.

Pokiaľ finančnými prostriedkami disponovala, dá sa predpokladať, že to boli iba finančné prostriedky, ktoré obdržala od svojich klientov (v rámci činnosti, ktorú spoločnosť vykonávala). Finančné prostriedky zvláštnej podnikateľskej činnosti spoločnosť XXXXX XXXXX nevytvorila.

Pokladničná kniha spoločnosti XXXXX XXXXX znalkyni k vypracovaniu znaleckého posudku nebola predložená. Informácie a stave finančných prostriedkov v pokladnici spoločnosti, ktoré získala zo Súvahy k 31.12.2001 nie je možné použiť z dôvodu, že v riadku, v ktorom sa uvádza stav finančných prostriedkov v pokladnici sa uvádza aj údaj o ceninách a peniazoch na ceste. Z dôvodu, že jej nebola predložená hlavná kniha, nevie identifikovať sumy na jednotlivých účtoch.

Spoločnosť XXXXX XXXXX z dôvodu, že sústavne vykazovala stratu, nemohla mať dostatok finančných prostriedkov na výplatu miezd.

Z dokladov uložených v spise a to konkrétne z listov XXXXX a z niektorých (predložených) mesačných výkazov znalkyňa tiež zistila, že spoločnosť XXXXX XXXXX, dlhuje XXXXX na odvodoch zrazených zamestnancom zo mzdy za obdobie od 08/2001 do 06/2002 celkovú sumu 75.677.-Sk.

Objektom trestného činu nevyplatenia mzdy a odstupného podľa § podľa § 248a ods.1 Tr. zák. je zákonný nárok zamestnanca na mzdu, resp. iné plnenie voči zamestnávateľovi, ktorý vyplýva z pracovného alebo obdobného pomeru

Objektívna stránka spočíva alternatívne v nevyplatení mzdy, platu alebo inej odmeny za prácu, náhrady mzdy alebo odstupného, alebo tiež vo vykonaní opatrení smerujúcich k zmareniu vyplatenia týchto peňažných prostriedkov.

Vyskytuje sa tu všeobecne nepovinný znak objektívnej stránky - čas spáchania činu - „v deň splatnosti“. **Podmienkou trestnosti** nevyplatenia platu v zmysle tohto ustanovenia je, **aby zamestnávateľ mal finančné prostriedky** v deň splatnosti na výplatu týchto nárokov. Preto, ak páchatel nemal finančné prostriedky v deň splatnosti, **nie je trestný za nesplnenie záväzku**, a to ani vtedy, ak finančné prostriedky mal deň predtým alebo deň po tom, avšak v deň splatnosti ich nemal. Pre vykonanie opatrení smerujúcich k zmareniu vyplatenia týchto peňažných

prostriedkov sa tento čas nevzťahuje, štatutárny orgán môže vykonať opatrenia na zmareníu vyplatenia aj pred dňom splatnosti.

Subjektívna stránka vyžaduje úmyselné zavinenie.

Pre trestnosť tohto trestného činu sa vyžaduje aj to, že **páchatel peňažné prostriedky nevyhnutne nepotreboval na zabezpečenie činnosti** právnickej osoby alebo činnosti zamestnávateľa, ktorý je fyzickou osobou.

Predpokladom trestnej zodpovednosti podľa ustanovenia § 248a ods.1 Tr. zák. o trestnom čine nevyplatenia mzdy a odstupného je skutočnosť, že povinný subjekt (teda v danom prípade zamestnávateľ) mal dostatok peňažných prostriedkov na výplatu hrubých miezd (teda miezd vrátane odvodov). Ak by ale mal zamestnávateľ len toľko prostriedkov, ktoré by postačovali akurát na výplatu čistých miezd zamestnancom a nezostali by mu prostriedky na odvedenie daní, prípadne odvodov, **nešlo by o tento trestný čin**. Ak je zamestnávateľ v takej situácii, že nie je schopný plniť povinnosti voči svojim veriteľom (ktorými sú aj jeho zamestnanci a aj príslušné fondy, do ktorých je potrebné odvádzať zákonom ustanovené platby) a napriek tomu uprednostňuje niektorého z nich (napr. vyplatí síce zamestnancov, ale nesplní ostatné svoje povinnosti stanovené zákonom či nejakým záväzkovým vzťahom), môže (avšak nemusí, závisí od konkrétnej situácie) sa dopúšťať niektorého z tzv. úpadkových trestných činov, teda napr. trestného činu zvýhodňovania veriteľa resp. trestného činu marenia konkurzného alebo vyrovnacieho konania.

Pokiaľ ide o právnu kvalifikáciu dotknutého protiprávneho konania ako ust. § 148a ods.1 Tr. zák., treba uviesť nasledovné:

Trestným činom je v zmysle ustanovenia § 3 Trestného zákona účinného do 31.12.2005 pre spoločnosť nebezpečný čin, ktorého znaky sú uvedené v Trestnom zákone. Z uvedeného ustanovenia vyplýva, že o trestný čin sa jedná iba vtedy, ak sú súčasne splnené všetky jeho obligatórne (povinné) znaky, ktorými sú nebezpečnosť pre spoločnosť a formálne znaky, t.j. znaky niektorej skutkovej podstaty trestného činu uvedenej v osobitnej časti Trestného zákona.

Pojmom znaky uvedené v tomto zákone sa rozumejú znaky objektívnej a subjektívnej povahy:

- a) objekt (chránený záujem),
- b) objektívna stránka (konanie vrátane opomenutia, príčinná súvislosť a následok),
- c) subjekt (páchatel) - pozri § 9 Trestného zákona účinného do 31.12.2005
- d) subjektívna stránka (zavinenie, niekedy aj pohnútky) - pozri § 4 a 5 Trestného zákona účinného do 31.12.2005.

Podľa § 148a ods.1 Tr. zák. sa trestného činu neodvedenia dane a poistného dopustí ten, kto v rozsahu nie malom zadrží a neodvedie určenému príjemcovi splatnú daň, poistné na dôchodkové zabezpečenie, nemocenské poistenie, zdravotné poistenie alebo príspevok na poistenie v nezamestnanosti, ktoré zrazí alebo vyberie podľa zákona v úmysle zadovážiť sebe alebo inému neoprávnený prospech.

Následné odseky 2 až 4 citovaného ustanovenia § 148a TZ určujú/zvyšujú trestnú sadzbu v závislosti od "závažnejšieho spôsobu konania", "väčšieho rozsahu", "značnom rozsahu", resp. "veľkého rozsahu".

Objektom tohto trestného činu je záujem štátu na riadnom odvádzaní dane, poistného alebo na dôchodkové zabezpečenie. V podstate ide o špecifický druh sprenevery. Na trestnosť činu sa vyžaduje, aby páchatel "zadržal a neodviedol" uvedené splatné odvody určenému príjemcovi. Táto podmienka je splnená vtedy, ak páchatel **zadrží a súčasne neodvedie splatné odvody**, ktoré má k dispozícii, príjemcovi.

„V slovenskom trestnom práve sa uplatňuje princíp zodpovednosti za zavinenie, t.j. princíp subjektívnej zodpovednosti. Znamená to teda, že jednou z podmienok trestnej zodpovednosti páchatela je jeho zavinenie, a to zavinenie úmyselné alebo nedbanlivostné. Zavinením je zároveň vyjadrená i individuálna trestná zodpovednosť, a teda že **každý zodpovedá zásadne iba za to, čo svojim konaním sám zaviniel. Pre trestnú zodpovednosť nestačí spôsobenie následku konaním osoby, pokiaľ toto konanie nebolo zavinené.**“ (citované z XXXXX súdu SR pod sp. zn. 6 Tdo 62/2011 16. augusta 2012).

Pri danom trestnom čine ide teda o úmyselný trestný čin, ktorý sa musí vzťahovať aj na „zadováženie neoprávneného prospechu (sebe alebo inému)“. V tomto prípade, ide preto o osobitnú pohnútku, ktorá musí byť tiež počas trestného konania dôkazne preukázaná.

Z uvedeného zákonného ustanovenia je ďalej evidentné, že na vyvodenie trestnoprávnej zodpovednosti nestačí len neodvedenie povinných platieb oprávneným subjektom, ale je nevyhnutné, aby tieto platby boli aj skutočne zrazené a následne zadržané.

K samotnému neodvedeniu povinných platieb možno dodať, že prípadné nedoplatky (na dani alebo poistnom) oprávnené subjekty riadne vymáhajú prostriedkami iných právnych odvetví, než je trestné právo, a to napríklad exekučným daňovým konaním, „klasickými“ exekúciami, kde záväzky voči oprávneným subjektom sú ešte navrhované o penále a podobne. Štát teda kriminalizuje neodvádzanie povinných platieb len vtedy, ak mu predchádza aj skutočné zrazenie a úmyselné zadržanie povinných platieb.

Najvyšší súd Českej republiky, vo svojej judikatúre (napríklad R 8/1998, R 30/2001, R 20/2005), umožňuje vyvodiť trestnú zodpovednosť za trestný čin (neodvedenia dane a poistného) voči príslušnej zodpovednej osobe len vtedy, ak zamestnávateľ svojim zamestnancom z hrubej mzdy skutočne zrazil príslušné čiastky (zálohy na daň a poistné) a neodviedol ich oprávneným subjektom, t. j. len vtedy, pokiaľ zamestnávateľ **mal dostatok finančných prostriedkov na výplatu hrubých miezd a čiastky zrazené zamestnancom použil na iné účely alebo si ich ponechal**. Ak mal zamestnávateľ k dispozícii len finančné prostriedky postačujúce na vyplatenie čistých miezd zamestnancom, takže po ich vyplatení by mu už nezostalo na odvedenie zodpovedajúcich čiastok dane a poistného oprávneným subjektom, nemôže dôjsť k spáchaniu uvedeného trestného činu,

nakoľko k skutočným zrážkam zo mzdy nedošlo.

Pre vyvodenie trestno-právnej zodpovednosti preto nestačí, že zamestnávateľ si riadne plní svoje (účtovné) povinnosti a pravidelne (mesačne) zasiela výkazy o odvodových povinnostiach oprávneným poisťovňiam, na ktorých sú účtovne zaznamenané príslušné zrážky povinných platieb z miezd zamestnancov, pretože mesačné výkazy nehovoria nič o tom, či zamestnávateľ aj zrážky skutočne (reálne) vykonával (teda, či vôbec disponoval takým objemom finančných prostriedkov, že zrážky aj vykonávať mohol). Zamestnávateľa možno preto trestnoprávne postihnúť za trestný čin neodvedenia dane a poistného podľa § 148a ods. 1 Tr. zák. len vtedy, ak reálne (skutočne) zrazil zo mzdy zamestnanca povinné platby **a úmyselne ich neodviedol**. Ak sa tak nestalo, a zamestnávateľ nemal finančné prostriedky na výplatu hrubých miezd, nemôže ísť o trestný čin, nakoľko zamestnávateľ nič v skutočnosti nezrážal a teda ani nezadržoval, pričom je bez významu, že tak robil „na papieri“ (t. j. v mesačných výkazoch, ktoré riadne vyhotovoval a zasielal oprávneným subjektom).

Podľa konštantnej judikatúry sa tohto trestného činu môže páchatel dopustiť iba v prípade, že zrazil príslušné čiastky z hrubej mzdy zamestnanca a tieto neodviedol príslušnému príjemcovi, a to aj napriek tomu, že mal dostatok prostriedkov na ich úhradu (porovnaj rozhodnutie RČ 30/2001, resp. rozhodnutie NS ČR č. 4 Tz 63/2000).

V súhrne preto platí, že na vyvodenie trestno-právnej zodpovednosti nepostačuje vznik stavu, že platby (odvody) neboli riadne a včas zaplatené.

V súvislosti so subjektívnou stránkou trestného činu neodvedenia dane a poistného je potrebné upozorniť na skutočnosť, že podmienkou trestnej zodpovednosti je preukázanie, že zamestnávateľ mal k dispozícii potrebné finančné prostriedky, ktoré ale neodviedol do príslušného fondu. Je teda potrebné preukázať, že príslušné zákonom ustanovené čiastky z hrubej mzdy svojich zamestnancov skutočne zrazil a v rozpore so zákonom ich neodviedol určeným príjemcom. Táto skutočnosť musí byť v trestnom konaní spoľahlivo preukázaná a je preto potrebné, aby orgány činné v trestnom konaní zistili všetky okolnosti pre posúdenie otázky, či obvinený reálne disponoval finančnými prostriedkami, z ktorých by mohol zákonné platby odvádzať (k tomu porovnaj rozhodnutie NS RČ 4 Tz 63/2000).

Záverom vyšetrovania a výsledkom dokazovania je, že odvody spoločnosti XXXXX XXXXX neboli uhrádzané z toho dôvodu, že menovaná spoločnosť nemala na to dostatok finančných prostriedkov. Je potom celkom evidentné, že keď spoločnosť nemala dostatok finančných prostriedkov na úhradu všetkých svojich záväzkov a povinné platby z tohto dôvodu neplatila, nemožno v žiadnom smere hovoriť o tom, že daný zamestnávateľ svojim zamestnancom z hrubej mzdy skutočne zrazil príslušné čiastky (zálohy na daň a poistné) a neodviedol ich poškodenému, hoci mal dostatok finančných prostriedkov na ich výplatu, pričom použil ich na iné účely alebo si ich ponechal v osobitnej pohnútke (zadováženie neoprávneného prospechu sebe alebo inému).

Navyše, v danom prípade absentuje nielen naplnenie objektívnej stránky trestného činu podľa § 148a Tr. zák., ale aj naplnenie jeho subjektívnej stránky

(úmyslu).

Rovnako tak, keď v prípade XXXXX, XXXXX, ako štatutárny organ spoločnosti nedisponoval vôbec žiadnymi finančnými prostriedkami a z pohľadu znalcov aj v dobe, keď nejaké prostriedky mal k dispozícii, peňažné prostriedky nevyhnutne potreboval na zabezpečenie činnosti právnickej osoby alebo činnosti zamestnávateľa, ktorý je fyzickou osobou, absentuje jeho konaniu objektívna stránka trestného činu podľa § 248a ods.1 Tr. zák. a tiež subjektívna stránka spočívajúca v úmyselnom konaní páchatel'a smerujúcom k nevyplateniu mzdy a odstupného. Tento záver podporuje aj zistenie, že keď mal k dispozícii dostatok finančných prostriedkov, síce takých, ktoré vylákal od klientov, mzdy aj odvody platil prípadne tieto splatil po termíne splatnosti.

Skutkový a právny záver je preto taký, že sa skutky pre ktoré bolo vedené trestné stíhanie stali, ale nie sú trestným činom ani priestupkom pre ktorý by existoval dôvod na postúpenie veci na prejednanie tohto. Dôkazne je podložený obomi znaleckými posudkami, výpoveďou obv. XXXXX a svedkov, zamestnancov spoločnosti.

Podľa § 215 ods. 1 písm. b Tr. por. prokurátor zastaví trestné stíhanie ak nie je skutok trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci.

Vzhľadom na uvedené som rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť (§ 185 ods.1, 2 Tr. por.), ktorú možno podať do 3 dní od jeho doručenia na tunajšiu prokuratúru (§ 187 ods.1 Tr. por.). Sťažnosť má odkladný účinok (§215 ods.6 Tr. por.).

JUDr. Peter Grendár
prokurátor